

Inserati se sprejemajo in velja trispodna peti-vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvu (administracija) in ekspedicijski, Poljanska cesta h. št. 32.

Vredništvo

je na Poljanski cesti h. št. 32.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 15 gl. — kr
Za pol leta . . . 8 " — "
Za četrt leta . . . 4 " — "
Za en mesec . . . 1 " 40 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 13 gl. — kr
Za pol leta . . . 6 " 50 "
Za četrt leta . . . 3 " 30 "
Za en mesec . . . 1 " 10 "
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. več na leto.

Posamezne šteč. veljajo 7 kr.
Izhaja vsak dan, izvenišnj delje in praznike, ob 1/2 6 popoldne.

Na razgledu.

Azija je zibel človeštva, tam je nastalo prvo bogočastje in bile so osnovane prve države. Omika se je iz Azije selila po drugih delih sveta. Sedaj pa je Evropa sedež omike in Evropejci gospodarijo po vseh delih sveta, iz Evrope se pa tudi širi luč svete vere celó v tiste kraje, od ktere jo je svoje dni Evropa sprejela. Judovska vera je bila bolj narodna vera, vera izvoljenega ljudstva; a krščanstvo je za vse narode, za vesoljni svet. V Evropi je sedež vidnega poglavarja, in iz Rima se razširja luč svete vere, razširja se krščanska omika in nprav med narode, ki tiče v nevednosti tega, kar je človeku najbolj potrebnega. Koder je stopal rimski vojak, širilo se je v prvih stoletjih krščanstvo.

Tudi v srednjem veku niso slavni potovalci, našiteltji novega sveta, poznali više slave, nego razširjati sveto vero. Samopašno življenje mnogih ne ometuje te glavne misli. Kdo ne pozná slavnih portugijskih kraljev, pod katerih vlado so predrzni mornarji Afriko objadrali, kako je bila njih prva in poglavitna skrb, da so poslali oznanovalec svete vere z vojniki in trgovci! Vprašajmo, ali je sedaj ktera vlada v Evropi, kateri bi bila prva skrb, razširjati sveto vero po deželah, kamor pošilja svoje vojske? Evropejci razširjajo svojo oblast po vseh delih sveta, a poglavitno jim je za trgovstvo in razširjenje oblasti. Francosko sicer iz politike nekako varuje katolike v vzhodu, kako pa dela domá, kjer ravná s cerkvijo kakor z osebo državi nevarno, kateri mora, kolikor moči, veljavo in moč kratiti.

V Afriki in vzhodni Aziji se ravno sedaj vojskuje, ali bode slavno zmagala sovražnike?

S strahom pa mislimo na silno preganjanje kristjanov, katero se bode ravno zaradi teh vojsk zbudilo po deželah, koder vojska divja in kjer sedaj krščanstvo veselo cvete. Fancoska se je zapletla v silne homatije, ali bode zmedena politika doma, na zunaj ne more biti, zmogoslovna?

Prva velesila na morji je Angleško. Njegove ladije veslajo po vseh morjih in gospodarijo tako rekoč vsemu svetu. A omika, katero razširja Angleško, ne blaži, ne omečuje narodov, pred vsem gledajo le na trgovske koristi. A kjubu temu moramo vendar priznati, da je katoliška cerkev po angleških naselbinah bolj prosta, kakor po francoskih.

Preteklo leto je posedla angleška vojna starodavno kulturno deželo, po kateri pelje pot v Indijo, rodovitni Egipt. Koliko pomembe je to za gospodarstvo sveta! Prenehalo je v Egiptu preganjanje Evropejcev in kristjanov; Egipt je poslal svojo vojno v kraje, iz katerih priteka Nil, plodonosna reka za Egipt, da prežene lažnjivega preroka, ki prav po Mahomedovo razširja tam svoj nauk z ognjem in mečem. A kaj se zgodi? Poražena je vsa vojska, uničene vse nade, ktere smo imeli zaradi rešenja vjetih misijonarjev, tepena je bila egipčanska vojska, a to je hudo zadelo Angleže, kakor njih varovance, Egipčane, bati se je, da bi se fanatični Mahomedani ne vzdignili zoper angleško oblast, ktere so se dosihmal bali. Krščanska vera se bode morala umakniti iz nesrečnega Sudana, in zemlja, porosena s trudom toliko apostolskih mož, bode zopet postala suha in nerodovita za krščansko seme. Islam je za sedaj spodrinil sveti križ v deželi nesrečnih Kamovih potomcev.

Kamor tedaj gledamo, kamor se ozremo

po svetu, ne vidimo nič kaj veselega, temno je vse obzorje. Kaj nam pa obeta prihodnost? Po človeški soditi, stvari se bodo razvile, kakor so osnovane, narodi bodo želi, kar so sejali, slabo seme ne more roditi dobrega sadu.

Evropa stoji na vulkanu, tla, po katerih se ljudstva gibljejo, spodkopana so na mnogih krajih po sovražnikih vere in prestolov, vsa Evropa na videz mirna, vendar od nog do glave oborožena, vlade pa nekaj v prikitem, nekaj pa v očitnem sovraštvu do sv. Cerkve, ki edina more blažiti narode, in ker svojo moč opira na veljavo, tudi varuje vse postavne oblasti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. novembra.

Avstrijske dežele.

V **Pragi** se je v nedeljo sešlo 73 poslancev levičarjev, da se posvetujejo o zahtevi nemških Pemcev zaradi razdelitve dežele na dvoje po jezikovih mejah in zaradi prihodnjega postopanja levičarjev v državnem zboru. No, teh tridesetdeset mož si je znalo lepo pomagati iz precepa; dasiravno so svojo misel prikrivali z mnogimi besedami in z napadi na sedanjo vlado in je jedro odgovora pod obilico besedovanja prikrito, vendar je videti, da se jim načrt razdvojenja dežele na dvoje zdi nepraktičen in nevaren, in pasivne politike niso sprejeli, ker se od nje ne obetajo ničesa. Razkol je med državnimi poslanci in med nemškimi Pemci nastal, in sladke besede ga ne bodo odpravile. Hvalijo edinost 73, a nad to ni nihče dvomil, kako pa je se slogo med stranko in poslanci?

Nemec se spreobrne, kadar se v jama zvrne. Vse, kar nam **nemški liberalci** s pravdomljivostjo, o postopanju in trudu

Listek.

Popotne črtice iz domačije.

(Dalje.)

Večer se bliža, za jezerom je solnce že davno zašlo. A jasen ta večer ni, v temne megle molé še temnejši gorski velikani. Res, „grozno“ lepo, veličastno je to! Pa hladen ali celó mrzel veter, ki pihne od Savice dol, mi svetuje, da bi bilo bolje vrniti se nazaj v farovž, kakor pa tu iskati prehlajenja za mestno razvajene ude. Gospoda Matije še ni iz cerkve, kjer spolnuje svojo dušnopastirsko dolžnost, pa kaj meni mar to? Saj sem „kučegazda“, toraj: „Marta“, streži, saj veš, kje je klet! Kmalu pa pride pravi „kučegazda“, ne dolgo za njim okusna večerja, potem sva jo pa zopet rekla. Če bi imele stene ušesa, kaj bi mogle pripovedovati svetu! Pa kaj je vse to proti dinamitu, ki je nekako modérno zdravilo za razne resnične in domišljevane težnje in ktere vsak socijalist

nosi v žepu, kakor drug žveplenjke za prižiganje tobaka!

„Minče, boš prinesel še enega“ — veli moj „stolaravnatelj“. In Minče gre ter prinese.

Kdo je „Minče“? Gotovo kak fant. Saj ni res, to bo trdil le, kdor ne pozna bohinske govorice. Minče je mlado, urno dekle (deklič, pravi Bohinec), ki ima nogi in roki za postrežbo. Jaz debelo gledam, a gospod Matija pojasni, da je v Bohinji vsako dekle v govorjenji moškega spola, toraj: boš šel, kje si bil? — ne pa: boš šla, kje si bila? Tako hoče stara bohinska šega. V šoli se ta posebnost odpravlja, ali komaj se drobnica ženskega spola vsuje iz šole, je že vse on. Šola bo to sčasom gotovo prenaradila, kakor masikaj.

Vseh Svetih dan. Od vseh krajev pomika se proti cerkvi gor Bohincev in Bohinjk. Pred cerkvijo že stoji množica, čakaje maše. Ženstvo je že v cerkvi, a možkih še mnogo zunaj na pokopališču. To je še prava noša gorenjska! Saj jo vsak pozná, kdor jo je videl na ljudéh ali vsaj namalano. Čevlji visoki, irhaste hlače,

životnik po sredi zapét, „pruštof“ ali suknjič in na glavi klobuk. Pa kako so ti ljudje vsi lepo raščeni! Ranjki pruski kralj Friderik bi bil vsacega brez daljega preiskovanja vzel v svojo „gardo“, pa tudi zdaj vojaška nabiralna komisija med njimi veliko ne izbira. Okoli Ljubljane in tudi drugje po Kranjskem se mlajši moški spol ob nedeljah in praznikih okoli cerkve postavlja z dolgimi hlačami, obleko stare noše pa ima le še za delavnik; tukaj pa je to ravno narobe; saj sem samega cerkovnika, ki se mi je postavljaval v taki obleki, da bi ga bil kak knez kar na svoj dvor vzel, drugi dan videl v — dolgih hlačah, čeravno iz domačega blaga.

Ženskega spola nisem toliko opazoval. Nekaj prvotnega so pridržale še ženske in dekleta. Možje in fantje so že bolj konservativni, in le obdržite to nošnjo, ker se kaj lepo prilaga lepo raščenim korenjakom, če prav niso vsi velikani.

Ali zdaj v cerkev, ker je zvon vdaril zadnjo. Cerkev ni gledišče, toraj tudi ne gre

za javni red in mir med posameznimi narodi avstrijskimi dan na dan kvasijo, ni nič drugega nego same čenče! Da je resnica, kar trdimo, priča nam resolucija št. I., ktero so nemško-česki liberalci sklenili zaradi upravnega razkroja Česke na česki in nemški razdel. Jeden glavnih vzrokov ondi se bere, da si Nemci v Čedah hočejo zavarovati svojo narodnost in svoj jezik po tem potu, da se ne bode njihovim sinovom, ki hočejo uradniki postati, česki jezik kakor drugi deželni jezik vsiljeval. Tukaj toraj tiči zajec za grmom. Kdo se je pa kdaj na Slovence oziral? Nemško je moral znati bolj kot „očenaš“, ako je hotel in ako še hoče službo dobiti, zakaj bi se pa Nemec slovanskega ne učil, zakaj bi se morala zaradi take zločnosti dežela ali celo država razkosati? Naj pa še kdo reče, da je Nemcem res kaj do spravedljivosti. Nič, sama gola hlimba je ves njihov govor, kar sicer ni tolika čuda, ker so bili navajeni povsodi le na čelu stati, zato sedaj ravnopravnega soseda živega videti ne morejo.

Kam da so oči **nespravedljivih českih Nemcev** obrnjene, dokazala je ondi izhajajoča „Leipaer Zeitung“. Ona se pritoži, da se v novinah nemške države tako redko kdaj kaka notica o zatiranih avstrijskih Nemcih nahaja in da so poslednji sami vzrok tej prikazni, ker so premalo nemško-narodni. V bodočnost bo treba, da se pokažemo popolnoma nemškega, ki svojo nemško domovino čez vse ljubijo, potem nas bodo Nemci onostran črno-rumenih mejnikov polnovredne spoznali. Bojujmo se z naprej edino le pod narodnim praporjem, in zavedajmo se, da imamo za hrbtom mogočnega zaščitnika — nemško državo, ki s svojimi 45 milijoni ne bo na nas pozabila. Pred vsem pa moramo dokazati, da se bojujemo za veliko narodno reč, drugače nam veliko-nemški narod ne bo pripoznal, zakaj se bojujemo. — Tukaj je toraj tista bojazen, zaradi česar česko kraljevino razkrojiti hočejo, da bi nemško njeno polovico ob svojem času, kadar se morda zopet kako leto 1866 povrne (?), nemškemu molohu v odprto žrelo vrgli. Pa mislimo — da je ne bo treba. Počenjanje teh zatiranih avstrijskih Nemcev (?) je pa toliko nesramno, da v resnici besed nimamo, da bi tako izdajalstvo po zasluženju ocenili. Enako na drugi „Irredenta“; Avstrija pa le poslušaj, namesti da bi kači na glavo stopila.

Mesto Budjevice na Českem se je 25. novembra slovesno okinčalo sprejeti višega pastirja. Neštevilna množica se je bila zbrala po ulicah, čakaje prihoda svojega Višega pastirja. Ob 8 zjutraj je prišel cerkveni knez iz grada Frauenberg pri Budjevicah v mesto, kjer ga je sprejela častita duhovščina. Potem je bila v cerkvi sv. Vavrlava sveta maša in slovesen vhod v mesto. V stolni cerkvi so se zbrali plemenitniki slavnih rodov Schönbornov,

Schwarzenbergov i. dr. potem načelniki mestnih oblasti. V. č. g. stolni prošt je pozdravil škofa v latinskem nagovoru. Odgovoril je v istem jeziku novi škof ter prosil duhovščino naj ga podpira z molitvami, dejanjem in svetom. Po tem je govoril vernim v nemškem in českem jeziku predstavljaje se jim poslanca božjega, poslanca miru. Po slovesni pontifikalni maši je duhovščina spremila novega škofa v palačo in se mu predstavila. Tako je dobila velika škofija v Budjevicah zopet višega pastirja. Naj Bog ohrani še mladega škofa, da bode deležen veselja in miru, kterege so oznanovale prve njegove besede.

Iz Prage se naznanja 26. t. m.: Minister Pražak je sprejel načelnike oblasti, župana in druge odličnjake. Danes se je zopet nazaj podal na Dunaj.

Iz Galicije dohajajo tožbe o pomanjkanju — sodniških uradnikov, in imajo doseđanji neki strašno veliko „zastankov“ izdelavati. Minister Pražak je obljubil pomoč; pomnožilo se bo namreč ondi uradniško osebje. Na ta način se bodo zastanki brez večjih stroškov in toraj brez večjega davka podelati dali v tistem času, kakor pa s pomnoženim osebjem.

„Pešti Naplo“ naznanja, **ministerski predsednik** se je danes (26. t. m.) razgovarjal s kraljevim komisarjem Rambergom, denarstvenim ministrom grofom Szaparijem in s hrvaškim ministrom Bedekovičem zaradi odprave izjemnega stanja na Hrvaškem. List za gotovo trdi, da bode imenovan Filipović za bana. To se ima zgoditi v 5 dneh in izredno stanje ima nehati na Hrvaškem.

Vnanje države.

Srbski vstaški četovodja in timoški poslanec, Marinko Marković, ki je v Bolgarijo pobegnil, piše od onod pismo, v katerem vsako sumničenje krepko odbija, ki se je v Belgradu proti vstašem izdalo, češ, da so po mestih plenili. Marinko pravi, da njegovi vstaši še jajca niso vkradli, toliko manj pa kaj drugega. V Knjaževcu prišlo jim je okoli 600.000 frankov državnega denarja v roke, toda nihče se ga ni dotaknil. Živel so ob svojem. Pismo je pisano v Viddinu 17. novembra 1883.

V Napoli so se zbrali levičarji k političnemu banketu, navzoči so bili: Baccarini, Cairoli, Crispi, Nicotera, Zanardelli in 86 poslancev leve. Cairoli je tožil nad tem, da je vlada preveč prijenljiva proti klerikalcem, a do radikalev stroga. — Zveza Italije z Avstro-Ogersko in z Nemčijo mu je nedotakljiva stvar za vse stranke. Združena levica je zvesta domovini in kralju. — Zanardelli je zoper ministra Depretisa, ker se preveč na desno nagiba. Vstavoverna demokratična stranka naj zapiše na svoje zastave: Za našo svobodo in za vašo prostost. — Neredi se morajo zatirati, kadar je treba, nespametno je zatirati jih, ka-

dar ni sile za to. On je tudi za prijateljstvo z Nemčijo in Avstro-Ogersko. Italiji se mora vračati kakor posojuje, ona spoštuje državne pogodbe, tedaj se morajo tudi spoštovati nje naredbe in avtonomija. Konečno je napravil napitnico na kralja. (Ti ljudje res govoré, da svoje namene ložej skrivajo.)

Maršal Serrano, novi španjolski poslanec na Francoskem, oddal je pred svojim odhodom v Pariz svoj odstop neizpoljeno (en bianco) pri vojnem ministerstvu, ki je maršalov stričnik, ktero naj poslednji kralju predloži, ako bi ta v prestolnem govoru ne obljubil ustave od leta 1869 in splošne volilne pravice.

Ruski državniki, minister Tolstoj in Pobedonoscev s Katkovom vred, dobili so od cara ukaz, da izdelajo načrt novega državnega ustava, v katerem bo vrhovna vlada kakor sedaj v carevih rokah ostala, vendar pak se bo odličnim narodnim zastopnikom priložnost ponudila, posredovati med krono in narodom, ter tu pa tam kroni dobre svete dajati.

Ruski nihilisti naznanili so v svojem časniku „Listok narodnoj volji“, da se bode boj proti državi in državnemu življenju z vsemi strahovitimi pripomočki zopet pričel ter vestno nadaljeval. List omenja tudi dveh pisem pisanih od kaznencev na poti v Sibirijo, kjer je v žalostnih potezah naslikano nečloveško postopanje proti kaznencem od strani stražnikov. Konečno še omenja, da so nekega oderuha, po imenu Schramski, usmrtili, ker je nihiliste izdal in da naj se na smrt brez milosti vsak izdajica pripravi. Podpisan je centralni odbor.

Kakor se iz Pariza poroča, se je baje Anglija ponudila posredovati med **Kitajci** in **Francozi**. Angleška prizna, da francoska korist zahteva, posesti Sontay in Bac-Ninh, za stran drugih prepirnih stvari pa nasvetuje več prizanesljivosti. Govorica hoče vedeti, da pričakujejo Granvilla v Londonu.

V francoski zbornici se je pričela generalna debata o budgetu. Ribot je rekel, ljudstvo se posebno razgovarja o tem, da se ima več potrositi, budget kaže sicer varčnosti a le za prihodnost. Ribot je kritikoval poročilo Rouviera, ki prikriva nevarnosti, a odpravlja jih ne. Rouvier je temu ugovarjal. Posvetovanje se ima nadaljevati.

Angležem dalo bode transvaalsko vprašanje mnogo posla. Transvaal je država v jugoistočni Afriki med 20° in 30° južne širskosti. Do leta 1877 bila je republika Boerjev (belcev) in takrat so jo pa Angleži sebi priklopili. Boerji so holandskega rodu in so se ondi naselili. Dežela je velika 296.175 kvadrat-kilometrov in ima nekako 895.000 prebivalcev. Bogata je gledé raznih živali in rudnin. Za živinorejo pa ni ugodna, kajti trupena muha „Tsetse“ je mnogo pokonča. — Boerji sedaj od Angležev zahtevajo štiri reči, in te so: 1. Naj se njihova država imenuje „južnoafrikanška republika“; 2. naj se jim odpusti dolg (1/4 mi-

pisati kritike o duhovnem opraviilu. Postransko le sem zapazil, da so ljudje pobožni in vzlasti ženski spol, posebno mlajši sploh je imel v rokah molitvene bukvice. Petje na koru in orgljanje bilo je vsakako lepo, akoravno orglje niso ravno posebne, da ne rečem: že slabe in upijejo po novih, boljših. In kdo je tisti, ki izvablja tem slabim orgljam take glasove, da so za to cerkev popolnem spodobni? Gospodična je, učiteljica. In to ni preširna gospodična z ošabnim obnašanjem in pregosposkim šopirjenjem, to je prav pohlevna stvar olikanega vedenja, ki na to, kar zna, prav nič ponosna ni. Lepo! Poklon pred tako ponižnostjo in vednostjo! Naj se pa oglasijo učiteljice, ki se morejo v tem meriti ž njo!

Spredej so klečali fantiči in dekliči z molitvenikom v rokah ter se tako lepo vedli, da bi jih skoro brez premisleka v nebese vzeli. Jaz sem bil tudi nekaj tak fant, tam pred altarjem sem klečal in molil in ko so me potem ranjki blagi oče moj prijeli za roko zunaj

cerkve in rekli: „Danes si pa že lepo molil in pridigo poslušal“, sem šel tako vesel iz cerkve domú, kakor da bi bil že odjužnal. Naj mi nihče ne brani spominjati se svojih mladih revnih pa vendar zlatih let in svojega očeta, od kterege boljšega ni bilo.

Pa gospod župnik! To ni več tisti moj Matija, to je zdaj božji apostelj. — Pa pojdi v cerkev in oglej si katoliškega župnika, stavim, da boš imel spoštovanje, če prav nobene vere nimaš.

Ta dan sem bil res ves ginjen. Popoludansko opravilo me je celó tako zmehčalo, da nisem mogel čakati konca, namreč bilj; stopil sem ven Zunaj cerkve vidim k grobu stopiti postárno ženo in odrášeno dekle, v perišči ste prinesli blagoslovljene vode, poskropili grob in pokleknili. Menda so se potem vdrle jima solze za vodo na grob, pa jaz tega nisem čakal, ker — — no, premagalo me je ter se obrnem v stran. Morda so isto uro moja mati tam v daljavi — klečali ob grobu

mojega očeta in brata. Pa kdo bo nesel mene tje! Lansko leto sem stopil ob taki uri vsaj na grič ter gledal tje gor, kjer mi dobri oče počivajo in duh mojega očeta je bil pri meni, to sem kar čutil.

Zdaj sem bil pa sam. O ne! Oče in brat sta bila pri meni, ko sem zrl v cerkev, iz kterege zvonika so peli zvonovi — vsi štirje. Zakaj vsi štirje? Vsaj tistemu nesrečnemu e moraš sneti kembelj ali pa ga vstaviti, neobčutljivi mežnar ti! To ni nič! Če si ti neobčutljiva božja stvar, bodi, ali vstavi ta zvon, ker ne veš, kako hudo dé sreč, ki ob svojih britkih občutkih potrebuje tolažbe, ne pa milovanja, pa mu ta zvon tako buta ob sree, da — —. Umolkni vendar, ker brez tebe bi drugi zvonovi ne imeli tako žalostnih glasov. Ali kaj čuti bron? Poje enako veselim in žalostnim, živim in mrtvim. Toraj klobuk z glave in moli! — — —

(Dalje prih.)

lijona funtov šterlin), ki ga morajo Angležem plačati; 3. naj Angleži njihove države zapustijo; 4. hočejo si Boerji priklopiti tudi Bečuansko deželo. Prve tri točke se jim bodo dovolile, poslednja pa ne, ker se cela kolonija na Kapu temu zahtevanju vpira in to iz razlogov, ker bi se ji na ta način pot v Zambezi-deželo zaprečila.

Izvirni dopisi.

Iz smledniške okolice, 27. nov. Pretečeno nedeljo 25. tega meseca imeli smo v Trbojah slovesno opravilo zaradi zopet popravljene in božji službi zopet posvečene cerkve, kakor tudi zaradi pred malo dnevi pripeljanih, od Trbojcev z velikim veseljem sprejetih novih zvonov. Čast. gosp. Anton Klemen, župnik smledniški, so opravljali sveto daritev z dvema asistentoma, mavškim gosp. župnikom in smledniškim gosp. kaplanom. Pred sveto mašo opomnili so gosp. župnik Klemen poslušalce z jedernato besedo, naj zvonov, ki so jih zdaj tolikanj zaželeli, nikar nikoli v svojem življenju ne prezirajo, da naj jim bo vsako njih vabilo kakor glas ali klic božji, ter so Trbojcem gorko na srce položili, naj se danes pri sveti maši vseh svojih dobrotnikov spominjajo in zanje molijo, ker brez tako zdatne in hitre pomoči od vseh strani, bi Trbojcem bilo nemogoče, v kratkem času si zvonove omisliti in cerkev popraviti, da je za službo božjo pripravna. Lahko jim je bilo srea poslušalcev omehčati, saj s tako hvaležnim sream do Boga in do dobrotnikov menda Trbojci niso kmalo v božji hram stopili, kakor danes.

Popoldne so gosp. Andrej Karlin, poprejšnji smleški kaplan, s Senčurja prihiteli in peli na tem mestu litanije, kjer so na dan požara (27. maja l. l.) z nevarnostjo svojega življenja sv. zakramente iz cerkve rešili.

Tako je bilo končano slovesno sveto opravilo med veselim pritrkovanjem zvonov; Trbojcem pa bo v spominu ostal ta dan še dolgo in dolgo, da so se jim iskrene srčne želje spolnile. Da se je pa toliko dovršilo v primerno kratkem času, se imajo Trbojci največ zahvaliti noutrudljivemu prizadevanju čast. g. župnika, in na novo izvoljenih ključarjev Aleša Mol-a in Franceta Bohinca, izmed katerih poslednji ni bil pogorel, je toraj tolikanj loži z vspehom za cerkev skrbel.

Manjka še veliko, n. pr. sicer strehe na zvoniku, ki je le za silo pokrit, manjka cerkvene ure, in še marsikaj družega, ali Trbojci so veseli, da se je letos toliko zgodilo, da imajo v domači cerkvi božjo službo in zopet enkrat lepo vbrano zvonjenje.

Izza svete Gore, 23. novembra. Včeraj, dan sv. Cecilije, so cerkveni peveci na Goriškem obhajali lep dan, obetajoč še lepšo prihodnost. Na vabilo začasnega odbora „Cecilijanskemu društvu“ zbralo se je nekaj čez 100 udov v semeniški kapeli k slovesni sv. maši. Maševal je preč. gosp. Fr. Mercina, kapiteljski dekan, skladatelj itd. Petje so oskrbeli č. gg. bogoslovci s pomočjo nekterih duhovnikov. Orgljal je g. dr. Flapp. Med poslušalci je bilo tudi nekaj goriške gospode obojega spola. Kritiko prepušča strokovnjaškemu listu, izrazim le željo, da bi se pač kmalo tako petje in orgljanje, kakor je bilo tu, uvedlo vsaj po večih cerkvah v mestu in po deželi!

Po sv. maši je bil napovedan občni zbor, pa je bil preložen na eno popoldne. To je bilo potrebno zaradi pogreba ob 10. uri, ktere

so se hoteli vdeležiti duhovni in svetni Cecilijanci.

Mateja Pircu smo spremili k večnemu počitku. Pokojnik, mnogoletni vikarij stolne cerkve, je bil jako priljubljena oseba v mestu in po deželi. Ko so še Goričani spali narodno spanje, jih je on budil k narodni zavesti z besedo in knjigo. Vsako pošteno slovensko knjigo je razširjeval med narod na Goriškem. Posebno pa se je trudil za razširjevanje družbe svetega Mohora. S svojim obširnem delovanjem je pripravil temelj današnjim narodnim društvom v Gorici. Tudi v svojih stanovskih opravilih je bil neumorno delaven. Rojen je bil 7. septembra 1805 v Črnem Vrhu nad Idrijo, v mašnika posvečen 19. avgusta 1832, lani 27. avgusta je obhajal 50letno zlato sv. mašo. Letos je po malem jel bolehati, in 20. t. m. je mirno zaspal v Gospodu.

Sprevoda se je vdeležil ves stolni kapitel. K mrtvaškemu opravilu v stolnici prišli so tudi mil. g. knezonadškof. Duhovnikov je bilo navzočih čez 60, brez č. gg. frančiškanov, kapucinov in usmiljenih bratov, ki so se mnogoštevilno udeležili pogreba. Pa tudi odlični narodnjaki svetnega stanu so ga spremili k zadnjemu počitku. Imenujem le deželnega poslanca g. Fr. Povše-ta in predsednika čitalnice gosp. Jegliča. Čitalnica in podporno društvo je bilo po mnogih odličnih udih zastopano. Vsi smo mu pač iz srea voščili, da naj za svoje delo in trud vživa pri Bogu večno plačilo.

Ob eni uri popoldne se je v semenišču začel občni zbor „Cecilijanskega društva“. Začasni predsednik, čast. g. dr. A. Gregorčič, je zborovanje odprl z navdušenim nagovorom in pozdravom. Tudi je povedal, da govoriti je dovoljeno slovenski in italijanski, pa tudi v kakem drugem jeziku ni zabranjeno. Potem da besedo tajniku, o. Konstantinu. Ta je v jako lepem slovenskem govoru popisal delovanje začasnega odbora. Konečno je prebral telegrafične pozdrave iz Ljubljane, Škofje Loke in iz Tolmina. Govor in pozdravi sprejeti so bili s pohvalo in ploskom. Potem je govoril č. g. dekan Vidic o prihodnjem delovanju društva. Za njim nastopi župnik Harmelj. Zbor ga pozdravi, on pa pove, da namenjeni govor odloži za drugo priliko, ker sicer bi se volitev tako zakasnila, da bi ne bilo moč vdeležiti se je bolj oddaljenim udom. Na to č. g. dekan Cibič izreče željo, da naj naše društvo vzajemno z ljubljanskim sprejme za svoj organ „Cerkveni Glasbenik“. Vikar g. Grča pa temu dodá predlog, da društvene zadeve naj se objavljajo tudi v „Soči“ in „Ecco“. Zbor je temu pritrčil. Župnik g. Lukežič še želi, da naj bi prihodnji odbor kmalo Cecilijancem podal „kratek poduk o cerkvenem petju“. Tudi ta predlog je bil zboru po volji. Konečno vikar g. Grča zahvalo izreče začasnemu odboru za marljivo vspešno delovanje; zahvalo „Soči“, ki je vsak teden budila in klicala na delo; zahvalo italijanskemu časopisu „Ecco“, ki je „Sočo“ krepko podpiral; in zahvalo tudi današnjim pevcem.

Zamolčati tudi ne smem, da si je posebno zaslugo za mlado društvo pridobil začasni predsednik, ki je s pravim korektnim vodstvom znal ohraniti popolno vzajemnost in edinost med udi treh narodnosti. Društvo šteje že nad 150 udov. Navdušenost in edinost vladajoča pri občnem zboru prerokuje društvu lepo prihodnost.

Začasni predsednik g. dr. Gregorčič je že predlagal, da naj zbor izvoli vzvišenega knezonadškofa za pokrovitelja društvu, kar je zbor z burnim odobrovanjem storil; potem pa na-

pové začetek volitve stalnega odbora za prihodnja tri leta. Po volitvi so bile slovesne pete litanije Matere Božje. (Izid volitev smo že prej naznanili. Vredn.)

Domače novice.

(*Pomiloščenje*) bistrškega župnika čast. gosp. Mesarja, ktero je naznanjal naš včerajšnji dopis iz Boh. Bistrice, je, ko se je zvedelo po Ljubljani, tudi tukaj povsod vzbudilo največje veselje. Mi mu čestitamo k temu iz vsega srea.

(*Deputacija*) kmetijskih mož iz bohinjske Srednje vasi prišla je pod vodstvom čast. g. župnika Matije Zarnika k milostljivemu knezoškofu prosit, da bi fara zopet dobila gospoda kaplana, ki ji je bil nedavno vzet in premeščen. Sploh čutijo kmetiške fare pomanjkanje vzlasti duhovnih pomočnikov.

(*Razgrajanje premogarjev*) po mestu trajalo je tudi danes, le da so se že precéj napili, ker rujojenje ni več tako strašno, kakor je bilo včeraj. Do jutri se bodo morda že ugnali, če jim prav policija to pusti, ker nobeno grlo ni železno.

Razne reči.

— † Fr. Verbič, uradnik južne železnice na Rakeku, je preteklo nedeljo od mrtuda zadet, nanagloma umrl. Ranji je dovršil gimnazijo v Ljubljani, in bil par let tudi v bogoslovji. Bil je tih in blaga duša, odločen narodnjak. Zapustil je vdovo z dvema otrokoma. R. I. P.

— Iz Križeva poleg Kostanjevice 24. novembra, se nam poroča: Zopet nas je zadela precej občutljiva nesreča, huda povodenj, posebno ob vodi stanujoči mlinarji tožijo, da ne vedó, kjer bi se poprijeli dela, spraviti vodo zopet v staro strugo, kakor služi njim. Koliko je škode po njivah in travnikih, se še zdaj ne vidi, ker Krka še zmirom neče nazaj med svoje bregove.

— Agia za mesec december znaša 19½ %, ki se mora pri plačevanju carine naplačati, ako se poslednja namesto v zlatu le v srebru ali papirji plača.

— Iz Celja se nam poroča, da je iz tamošnje jetnišnice všel pretečeni teden nek jetnik, ki je bil zavoljo sleparije v preiskavi. Piše se Rozman in je rojen na Kranjskem, tam nekje blizu Rateč ob Savi. Nadzornik ga je namreč spustil iz ječe, da je kuril neke peči v okrožni sodniji; to priliko je jetnik porabil, ter jo iz Celja pobrisal.

— Iz Rajhenburga na Štajarskem se nam javlja, da se je pretečeno nedeljo tamkaj vršila prelepa cerkvena slovesnost, ktero je „Slov.“ že zadnjič naznanil. Čast. g. P. Ambrož Ivanc, frančiškanski duhovnik iz kostanjeviškega samostana pri Gorici, je namreč v svoji rojstni župniji primiciral. Več č. gg. duhovnikov iz soseske, potem č. gg.: Atanzij iz Nazareta in Rudolf iz Brežic so mu stregli pri sv. maši; silno veliko vernega ljudstva se je vdeleževalo redke svečanosti.

— Opazovalec mrtvaškega spreveda v Mariboru pretečeni petek nam žalostnega srca piše, da mu je silno težko djalo, ko je videl, da ranjeega nepozabljivega stolnega prošta, ki so bili v življenju vendar ljubljene duhovnikov in neduhovnikov, skoraj nihče izmed „boljših stanov“ ni spremljal k poslednjemu počitku. In vendar so opravljali tako odlično službo, da bi bilo pričakovati, da se bodo vdeležili in corpore vsi uradi. Tudi znamenje časa!

— „Wiener Zeitung“ razglša potrdila sklepov delegacij državnih zborov.

— V Budapešti je bil ogenj v ladjedelnici Schönichenovi; ogenj so vendar zadušili, da ni dalje segel. Škode je nad 30.000 gl.

Telegrami „Slovenca“.

Dunaj, 27. nov. Nj. Veličanstvo cesarica je z nadvojvodinjo Marijo Valerijo včeraj iz Gödöllö dospela na Dunaj.

Petrograd, 28. nov. Časnik „Journal de St. Petersburg“ oporeka novici „Gauloisa“, da so nedavno prišli na sled zaroti zoper carovo življenje in da je bilo vgrabljenih več uradnikov.

Berolin, 28. nov. Pri včerajšnjem sprejemu državnoborskega predsedništva izrekel je cesar trdno upanje za mir ter omenil tudi, da so razmere med Nemčijo in Rusijo ugodne.

Madrid, 28. nov. Listi so včeraj poročali, da je na Filipinskih otokih zvedela se zarota proti Španjski. Današnji listi oporekajo temu ter pravijo, da na Filipinskih otokih ni bati se nikakih nemirov.

Poštna hranilnica.

(Konec.)

Če pa izdatnik takega čeka želi, da bi se plačilo opravilo pri katerem koli poštnem uradu, in ne na Dunaji, to pristavi na zadnjo stran čeka svoj podpis in adresu tiste osebe ali firme, kateri, in pa ime poštne urada, pri katerem se ima plačilo opraviti, ter pošlje tako podpisani ček poštne prosto in pod priporočilom poštno-hranilničnemu uradu, kateri brž ta iznos pri dotičnem poštnem uradu nakaže. Ako bi vložnik rad, da bi mu ne bilo treba vsacega s čekom nakazanega iznosa pri najbližnjem poštnem uradu v svoji vložni knjižici odpisati, lahko si tudi v tem pomaga in sicer takó-le: Treba mu je samo, da svojo vložno knjižico za hrambenico v hrambo izroči poštno-hranilničnemu uradu, kateri po tem odpis nakazanega iznosa v vložni knjižici vselej sam opravi.

S pomočjo te hrambenice moči je na dano v hrambo vložno knjižico pri vsakem poštnem uradu prihranke dodatno vlagati. Kdor svojo vložno knjižico v obrambo dá, prejme, če tako želi, tudi po več hrambenic ali hrambenih listov, takó, da mu bode mogoče na eno in isto knjižico v različnih krajih in po različnih osebah ob enem kak iznos vložiti.

Poštno-hranilnični urad pošlje — kakor se razume samo ob sebi — o vsaki poznejši vložbi noveev znano, res da od tega ali onega grajano, ali v tem slučaju pač prav koristno prejmemo potrdilo uradovo pod adreso, ki jo je vložnik povedal, recimo n. pr. na dunajsko firmo, ki ima enega ali več potujočih ljudi na deželi, da ji novce potrjavajo.

Vsak teh potujočih služnikov prejme po eno hrambenico, na temelji ktere on lahko potrjene novce precej pri najbližnjem poštnem uradu vložiti.

Ta postopek z nakaznicami ali čeki je kaj prost ali enovit; pač vsakemu, tudi zasebniku popolnem razumen in dostopen. Ta postopek sme se šteti za prevelik napredek v plačilnem prometu ter bode gotovo deloval pospešno na novčni pokret ali gib takó države kakor tudi obrtniškega in trgovskega sveta.

Za take male hraniljive, ki nimajo večih iznosov na razpolog ter želé, da bi svoje vloge lahko v krajših rokih nazaj dobivali, ako bi potrebovali, poskrbljeno je z drugim postopkom, katerega poštno-hranilnični urad počeni od 16. novembra t. l. za zdaj pri blizu 1.400 biralnicah vpelja.

To je namreč postopek „vračil na kratko ali kratkim potom“.

Po tem postopku bode moči pri vseh v to določenih biralnicah (izplačevalnicah), ki jih je blizu 1.400 in katerih število — kakor slišimo — bode 1. decembra t. l. še znamenito povečano, za zdaj do 20 gl. precej vzdigniti, samo če se oddá odpoved in poslednje prejmemo potrdilo ali poslednje potrdilo imovine ter predoči vložna knjižica. Vračilo se izplača naravnost temu, katerega podpis je bil vzprijet v vložni knjižici. Prejemna potrdila za ta postopek tekó od 16. dne septembra uže med ljudmi ter potrjujejo hranilno imovino s črkami. Po vsakem vračilu, ki ga vložnik prejme po tem kratkem poti, dobi on od poštno-hranilničnega urada s prvo pošto potrdilo o hranilni imovini, kar mu je še ostane (potrdilo imovine, tiskanka št. 57 a). Na podlagi tega potrdila on lahko vnovič kako vračilo kratkim potem dobode.

Le-ta vračilni postopek po kratkem poti bode brez dvojbe še znatno povzdignil poštne hranilnicam število vložnikov, da si je uže zdaj sila veliko.

Dunajska borza.

27. novembra.

Papirna renta po 100 gl.	78 gl. 85 kr.
Sreberna	79 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	97 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ 40 „
Ogerska zlata renta 6%	120 „ — „
„ „ 4%	86 „ 75 „
„ „ papirna renta 5%	84 „ 90 „
Kreditne akeije	160 gl. 276 „ 10 „
Akeije anglo-avstr. banke	120 gl. 106 „ 25 „
„ avstr.-ogerske banke	836 „ — „
„ „ Ländersbanke	106 „ 40 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	599 „ — „
„ državne železnice	308 „ 20 „
„ Tramway-društva velj.	170 gl. 215 „ 80 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 119 „ 50 „
4% „ „ 1860	500 „ 133 „ 25 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 170 „ 75 „
„ „ 1864	50 „ 170 „ 75 „
Kreditne srečke	100 „ 172 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ — „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	102 „ 80 „
„ „ Ferdinandove sev.	104 „ 50 „
London	120 „ 75 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 71 „
Francoški napoleond.	9 „ 60 „
Nemške marke	59 „ 30 „

Tuji.

26. novembra.

Pri **Maliči**: T. Godina, z Dunaja. — A. Roco, inspektor, z Dunaja. — Weidinger, Hock, Hirschmann, Reismann, Dietrichstein, Ratežar, kupei, z Dunaja. — Gustav Klein, kupee, iz Prage. — Rozalija Ziponig, gostilničarica, iz Pazna. — Dr. Samec, iz Kamnika. — Mulei, z Vrhnike.

Pri **Slonu**: Anton Salamon, kupee, z Dunaja. — Franc Schiller, komi, iz Beljaka.

Pri **Bavarskem dvoru**: Andrej Ela, zasebnik, iz Št. Mohora.

Pri **Južnem kolodvoru**: L. Haydn, kup. potovalec, iz Gradca. — Edvard Ebner, vradnik, iz Trsta. — Josip Köhler, iz Gorice.

Pri **Virantu**: Neže Haine, zasebnica, z Dolenjskega.

Gospodu Gabrijelu Piccoli,

lekarju

v Ljubljani.

Veliko let ozdravljam razne bolezni edino le z Vašo „**Francova esenca**“ in to z najboljšim uspehom. Prosim vas še za 12 steklenic. Trst, meseca septembra 1883. Dr. Pardo, praktičen zdravnik.

Vaša „**Francova esenca**“ oprostila me je izvrstno in popolnoma hude nad dve leti trajajoče bolezni. Izrekam Vam kakor izumniku tega zdravlja svojo najtoplejšo zahvalo.

Rakovac na Hrvaškem blizu Karlovca.

Ivan Pufić.

Podpisani potrdim, da je „**Francova esenca**“ gosp. Gabrijela Piccoli moje župnijane od marsikake bolezni temeljito ozdravila in se je ljudje z najboljšim uspehom poslužujejo.

Pianona v Istriji meseca oktobra 1882.

Anton Vlassich, župnik - kanonik.

Prosim Vas zopet za 24 steklenic vaše „**Francova esenca**“, ki je za bolezni v želodeu bolje od vsakega drugega zdravlja. Tudi naš tovarniški zdravnik jo priporoča.

A. Angesthaler,

(6) montér v tovarni za stroje g. Körösi v Gradi.

„**Francova esenca**“ je pomagala že tisočim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelovalec dobiva. Ta esenca ozdravi bolezni v želodeu in trebuhu, krč, božjast, trebušno in prehajalno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico itd., ki so vse nevarne, ako se o pravem času ne ozdravijo. Steklenica velja 10 kr.

Svete molitve z odpustki.

Sostavil Jožef Erker, stolni kaplan v Ljubljani.

(2)

Obseg molitvenika je:

1. Nauk o odpustkih. — 2. Molitve navadne, jutranje in večerne. — 3. Molitve za vsak dan v tednu. — 4. Mašne molitve (trojni način). — 5. Spovedne in obhajilne molitve. — 6. Osem devetdnevnic. — 7. Molitve k raznim svetnikom. — 8. Četere litanije. — 9. Pesmi adventne, postne, velikonočne, binškošne, od presv. Rešnj. Telesa, Device Marije.

Kakor je iz tega obsega razvidno, zadostuje ta knjiga vsakemu in za vse potrebe. Molitve so zložene večidel od svetnikov ali sicer od mož pravega cerkvenega duha in krščanske pobožnosti, ter so od papeža z odpustki obdarovane, kar je pri vsaki molitvi posebej zaznamovano. — Upamo toraj, da bo ta knjiga vsestransko priporočilo in razširjanje, katero v resnici zasluži, tudi gotovo našla.

Ob enem pa dostavljamo, da imamo precejšnje število teh knjig že vezanih, zatoraj lahko zagotovimo, da pri naročilih ne bo nikake zamude in se bo vsako naročilo takoj izvršilo.

Cena: v polusnji 1 gl., v usnji 1 gl. 20 kr., z zlato obrezo 1 gl. 50 kr. Pri posameznih knjigah po pošti pošiljanih 10 kr. več. — Kdor vzame 12 knjig skupaj, dobi 13. brezplačno.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.